Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің республикалық мемлекеттік мекемелерін орналастырудың заттай нормаларын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрінің 2025 жылғы 21 сәуірдегі № 442 бұйрығы

Қазақстан Республикасының Бюджет кодексі 70-бабының 3-тармағына сәйкес БҰЙЫРАМЫН:

1. Қоса беріліп отырған Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің республикалық мемлекеттік мекемелерін орналастырудың заттай нормалары бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Әскери инфрақұрылым бас басқармасы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрінің 2023 жылғы 11 шілдедегі № 472 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 33059 болып тіркелген) Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің мемлекеттік тізілімін, Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкін жүргізу қағидалары 10-тармағының талаптарына сәйкес қол қойылған күнінен бастап бес жұмыс күні ішінде электрондық түрде қазақ және орыс тілдерінде Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің " Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына жіберуді;

2) осы бұйрықты алғашқы ресми жарияланғанынан кейін Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің интернет-ресурсына орналастыруды;

3) алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн ішінде осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларының орындалуы туралы мәліметтерді Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің Заң департаментіне жіберуді қамтамасыз етсін.

3. "Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің әскери бөлімдерін, мекемелерін және әскери оқу орындарын орналастырудың заттай нормаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрінің 2021 жылғы 30 қарашадағы № 833 бұйрығы жойылсын.

4. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрінің тыл және әскери инфрақұрылым жөніндегі орынбасарына жүктелсін.

5. Осы бұйрық мүдделі лауазымды адамдарға және құрылымдық бөлімшелерге жеткізілсін.

6. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрі	*Р. Жаксылыков*

"КЕЛІСІЛДІ"
Қазақстан Республикасының
Қаржы министрлігі
20____ жылғы "__" _________

Қазақстан Республикасы
Қорғаныс министрі
2025 жылғы 21 сәуірдегі
№ 442 Бұйрықпен
бекітілген

Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің республикалық мемлекеттік мекемелерін орналастырудың заттай нормалары

Р/с №	Үй-жай атауы	Өлшем бірлігі	Ауданы м2	Ескертпе
1	2	3	4	5
1-бөлім. Казарма				
1	Жатын үй-жай: мерзімді қызмет әскери қызметшілері және оқу құрамасы мен бөлімінің курсанттары үшін: ғимарат үй-жайының биіктігі 2,8 метр болғанда	1 адамға	4,8	Жатын үй-жайдағы бір адамға ауа көлемі кемінде 12 текше метр болуға тиіс. Мерзімді қызмет жеке құрамын үй-жай биіктігі кемінде 3,3 метр болғанда жатын үй-жайда екі қабатты кереуетке орналастыруға жол беріледі
	ғимарат үй-жайыныңбиіктігі 3,3 метр болғанда	1 адамға	4,0	
	ғимарат үй-жайыныңбиіктігі 3,6 метр болғанда	1 адамға	3,6	
	офицер атағы жоқ тыңдаушылар, әскери оқу орнының және оқу-жаттығу орталығының курсанттары: үй-жайдың биіктігі 2,8 метр болғанда	1 адамға	4,8	Офицер атағы жоқ тыңдаушылар, әскери оқу орнының 1, 2-курс курсанттары (тыңдаушылары) Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің, басқа да әскерлері мен әскери құралымдарының ішкі қызмет жарғысында

	ғимарат үй-жайыныңбиіктігі 3,3 метр және одан жоғары болғанда	1 адамға	4,0	белгіленген тәртіппен казармалық жағдайда ұсталады және үй-жайдың биіктігіне қарамастан, бір қабатты кереуетте жатын үй-жайда орналастырылады
2	Курсанттар жатақханасының тұрғын бөлмесі	1 адамға	6,0	Кейінгі курстың курсанттары (тыңдаушылары) және офицер атағы жоқ тыңдаушылар жатақханаға орналастырылады, отбасы барларға отбасылық жатақхана беріледі
3	Ақпараттық-тәрбие жұмысы және психологиялық жеңілдету бөлмесі	1 адамға	0,8	Казарманың бір қабатында орналасқан жеке шағын бөлімшелер ортақ ақпараттық-тәрбие жұмысы бөлмесін пайдаланады. Орындардың жалпы саны бір уақытта казармалық секцияда жеке құрамның кемінде 70 %-ын орналастырғанда қабылданады. Ақпараттық-тәрбие жұмысы бөлмесі сабақ өткізуге арналған үстелдермен, сондай-ақ жеке орындықтармен жабдықталады
4	Рота кеңсесі бөлмесі	бөлме	20,0	Ұйымдық тұрғыдан рота құрамына кірмейтін, бірақ казарманың бір қабатында орналасқан жеке шағын бөлімшелер үшін үлкен бір бөлме бөлінеді.

				Үш және одан көп жеке бөлімше болғанда осы бір бөлменің ауданы 25,0 м2 дейін болуы мүмкін
5	Взвод командирлері мен сержанттары бөлмесі	1 адамға	7,5	
6	Қару сақтау бөлмесі	1 адамға	0,35	
7	Қару тазалау бөлмесі	1 адамға	0,35	
8	Рота мүлкін және әскери қызметшілердің жеке заттарын сақтау қоймасы	1 адамға	0,35	
9	Жуыну бөлмесі	бөлме		Қолжуғыш – 5-7 адамға бір шүмек Ағынды суы бар кемінде екі аяқ жуатын ванна Әскери қызметшілердің киім-кешегін жууға арналған орын
10	Душ бөлмесі	бөлме		Душ бөлмесі 15-20 адамға бір шүмек (душ торы) есебінен. Жеке үй-жай болмағанда жуынуға арналған бөлмеде жабдықталады
11	Дәретхана	үй-жай	жалпы ауданның 20 %-ы	Унитаз (ойық) бар кабина және 10-12 адамға бір писсуар
12	Аяқ киім тазалау бөлмесі (орны)	1 адамға	0,17	
13	Тұрмыстық қызмет көрсету бөлмесі (орны) (шеберхана)	1 адамға	0,20	
14	Киім-кешек пен аяқ киімді кептіру бөлмесі (кептіргіш)	1 адамға	0,20	
15	Жинау құрал-жабдығы бөлмесі (шкаф) (қойма)	бөлме	1,5	

16	Спортпен шұғылдану үй-жайы	бөлме	35,0	
2-бөлім. Штабтық және әскери әкімшілік-қызметтік ғимарат 1-кіші бөлім. Бөлімше штабтары				
1	Батальон командирінің қызметтік кабинеті	бөлме	15,0	
2	Батальон командирі орынбасарының қызметтік кабинеті	бөлме	15,0	
3	Қызметтік бөлме	1 адамға	7,5	
4	Штаб бойынша кезекшіні орналастыру бөлмесі (орны)	бөлме	7,5	
5	Офицерлер мен сержанттардың сабаққа, кеңеске дайындалуы және демалуы үшін бөлме	бөлме	18,0	Офицерлер мен сержанттардың сабаққа, кеңестерге дайындалуына және демалуына арналған бөлмені арнайы пәндер бойынша сабақ өткізуге арналған оқу сыныптарымен біріктіруге жол беріледі
6	Арнайы пәндер бойынша сабақ өткізу үшін оқу сыныптары	1 адамға	1,5	Оқу сыныбын офицерлердің сабаққа, кеңестерге дайындалу және демалу бөлмесімен біріктіруге жол беріледі
2-кіші бөлім. Әскери бөлімнің, құраманың штабтары және әскери әкімшілік-қызметтік ғимарат				
1	Ортақ жұмыс (қызметтік) бөлмесі	1 адамға	7,5	
2	Картада жүйелі түрде жұмыс істейтін құрама, бірлестік пен басқарма штабтарының қызметкерлеріне арналған ортақ жұмыс (қызметтік) бөлмесі	1 адамға	7,5	Бір жұмыс істейтін адамға 7,5 көлеміндегі пәтерге орналастыру нормасы – жедел бөлімше, штаб, құрама мен бірлестік үшін; 9,0 – Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері Бас штабының Стратегиялық

				жоспарлау департаменті үшін қолданылады
3	Бірлестік, құрама командирі орынбасарының, департамент, бас басқарма және басқарма бөлімі бастығының қызметтік кабинеті	бөлме	20,0	
4	Департамент, бас басқарма және басқарма бастығы орынбасарының, бөлім командирінің қызметтік кабинеті	бөлме	20,0	
5	Департамент, бас басқарма және басқарма бастығының, әскери оқу орны бастығының, бірлестік, құрама командирінің қабылдау бөлмесі мен демалу бөлмесі бар қызметтік кабинеті, оның ішінде: қызметтік кабинет	бөлме	25,0	
	хатшы (адъютант) үшін жұмыс орны бар қабылдау бөлмесі	бөлме	10,0	
	Санитариялық торабы мен қолжуғышы бар демалу бөлмесі (шлюзде)	бөлме	10,0	
6	Құжаттарды қабылдау-тапсыру үшін тамбуры бар құпия іс жүргізу бөлмесі: әскери бөлім	екі бөлме	30,0 (жалпы)	Құпия бөлімнің (бөлімшенің) штат
	құрама	үш бөлме	45,0 (жалпы)	
	бірлестік, басқарма	үш бөлме	45,0 (жалпы)	

	Бірлестік, басқарма құпия іс жүргізу үй-жайының жалпы санынан: бастықтың кабинеті	бөлме	12,0	санына байланысты жеке есеп бойынша
	инспектордың жұмыс кабинеті	1 адамға	15,0	
	чемоданды сақтау орны	1 чемоданға	0,09	
7	Құпия құжаттармен жұмыс істеу бөлмесі	бөлме	15,0	
8	Топографиялық карталарды сақтау үй-жайы	бөлме	16,0	
9	Тамбуры бар құпия емес іс жүргізу бөлмесі	бөлме	16,0	
10	Құпия және құпия емес істерді сақтау үшін бөлек үй-жайы бар мұрағат	екі бөлме	30,0 (жалпы)	Мұрағат құпия және құпия емес іс жүргізу үй-жайымен біріктірілуі мүмкін
11	Қаржы бөлімі кассасының бөлмесі	бөлме	10,0	Бөлімшелерде қаржы бөлімінде орын бөлінеді
12	Көшіру-көбейту қызметі үшін үй-жай	1 аппаратқа	10-12	
13	Жеке құрамның кеңесі мен жиналысы залы	1 адамға	0,8	Департамент, бас басқарма, басқарма мен бірлестік үшін
14	Техникалық кітапхана – кітаптарды сақтау орны	1 мың сақтау бірлігіне	2,5	
15	Арнайы қызмет өкілінің кабинеті	бөлме	10,0	
16	Арнайы сынып	1 адамға	1,5	
17	Режим, арнайы байланыс қызметі үшін үй-жай			Бөлме саны, олардың құрамы, ауданы, функционалдық өзара байланысы қызметтің ұйымдық-штаттық құрылымы мен санына байланысты
	Кезекшінің үй-жайы:			

18	жедел әскери бөлім	бөлме	16,0	
	құрама	бөлме	20,0	
	бөлім, басқарма бойынша	бөлме	16,0	
19	Қағазды кәдеге жарату үй-жайы	бөлме	8,0	
20	Қоғамдық ұйымдар үшін үй-жай 200 адамнан аз	үй-жай	18,0	Үй-жайдың көлемі қызметкерлердің штат санына байланысты қабылданады
	200 адамнан 400 адамға дейін	үй-жай	36,0	
	400 адамнан 1000 адамға дейін	үй-жай	54,0	
21	Келушілерді қабылдау бөлмесі	бөлме	16,0	
22	Гардероб	1 адамға	0,08	Жеке гардероб үй-жайы болмағанда жұмыс бөлмелерінде ілгішті көздеу керек
23	Вестибюль	1 адамға	0,17	
24	Құрал-жабдық пен кеңсе керек-жарағы қоймасы	бөлме	6,0	
25	Жинау құрал-жабдығы қоймасы	бөлме	3,0	
26	Дәретхана	үй-жай	жалпы ауданнан 20 %	50 ер адамға бір унитаз және бір писсуар, 30 әйелге бір унитаз. Дәретхана жанындағы шлюзде төрт унитазға бір қолжуғышты, бірақ кемінде біреуді көздеу керек
27	Жауынгерлік Туды орналастыру үшін үй-жай (орын)	бөлме	12,0	
3-бөлім. Қоғамдық тамақтану әскери кәсіпорны				
1-кіші бөлім. Сарбаздар асханасы				
1				Мерзімді қызмет жеке құрамының асханада тамақтануы бір-екі

	Асхананың ас ішетін залы	1 отыратын орынға	1,2	ауысымда ұйымдастырылады
2	Асхананың өндірістік цехы, қосалқы, қойма және әкімшілік-тұрмыстық үй-жайы: 125 орын /250 ас	1 адамға	1,32	
	250 орын/500 ас	1 адамға	0,96	
	500 орын/ 1 000 ас	1 адамға	0,69	
	750 орын/ 1500 ас	1 адамға	0,56	
	1000 орын/ 2000 ас	1 адамға	0,52	
3	Гардеробы мен қолжуғышы бар вестибюль	1 адамға	0,19	Қолжуғыш 100 отыратын орынға бір шүмек, екі қолжуғышқа бір электр кептіргіші және ауызсу бұрқағы есебінен көзделеді
2-кіші бөлім. Курсанттар асханасы				
1	Асхананың ас ішетін залы	1 отыратын орынға	1,3	Әскери оқу орнының, оқу-жаттығу орталығының, оқу-жаттығу құрамасы мен бөлімінің курсанттар асханасында ауыспалы құрамды тамақтандыру, әдетте, бір ауысымда ұйымдастырылады
	Асхананың өндірістік цехы, қосалқы, қойма және әкімшілік-тұрмыстық үй-жайы: 1000 орын/1000 ас	1 адамға	0,74	Оқу-жаттығу құрамасы мен бөлімінің курсанттар асханасында өндірістік цех, қосалқы, қойма және әкімшілік-тұрмыстық үй-жай сарбаздар (матростар) асханасының нормалары бойынша
	1500 орын/1500 ас	1 адамға	0,6	
	2000 орын/2000 ас	1 адамға	0,53	
	3000 орын/ 3000 ас		0,43	

2		1 адамға		жабдықталады (құрылады)
3	Гардеробы мен қолжуғышы бар вестибюль	1 адамға	0,25	Қолжуғыш залда 100 орынға (отыратын) бір шүмек есебінен көзделеді
3-кіші бөлім. Тәуліктік жабдықталым нормалары бойынша тамақтануды қамтамасыз ететін офицерлер асханасы				
1	Асхананың ас ішетін залы	1 отыратын орынға	1,8	Ас ішетін залдағы отыратын орын саны бір уақытта жабдықталымда тұрған адамдардың 25 %-ын тамақтандыруды қамтамасыз етеді
2	Асхананың өндірістік цехы, қосалқы, қойма және әкімшілік-тұрмыстық үй-жайы: 50 орын/200 ас	1 адамға	3,04	
	100 орын/400 ас	1 адамға	2,61	
	150 орын/600 ас	1 адамға	1,89	
	200 орын/800 ас	1 адамға	1,76	
	250 орын/1000 ас	1 адамға	1,74	
3	Гардеробы мен қолжуғышы бар вестибюль	1 адамға	0,5	Дәретханада 60 отыратын орынға бір унитаз және бір писсуар, шлюзде – төрт унитазға бір қолжуғыш, бірақ кемінде біреу көзделеді
4-кіші бөлім. Салу нормалары бойынша тамақтануды қамтамасыз ететін офицерлер асханасы Өзіне-өзі қызмет көрсететін асхана				
1	Ас ішетін зал	1 отыратын орынға	1,8	Ас ішетін залдағы отыратын орын саны бір уақытта жабдықталымда тұрған адамдардың 25 %-ын тамақтандыруды қамтамасыз етуге тиіс

2	Асхананың өндірістік цехы, қосалқы, қойма және әкімшілік-тұрмыстық үй-жайы: 50 орын/200 ас	1 отыратын орынға	3,56	
	100 орын/400 ас	1 отыратын орынға	2,55	
	150 орын/600 ас	1 отыратын орынға	2,13	
	200 орын/800 ас	1 отыратын орынға	1,98	
	250 орын/1000 ас	1 отыратын орынға	1,91	
3	Гардеробы, қолжуғышы және дәретханасы бар вестибюль	1 отыратын орынға	0,50	Дәретханада 60 отыратын орынға бір унитаз және бір писсуар, шлюзде – төрт унитазға бір қолжуғыш, бірақ кемінде біреу көзделеді
5-кіші бөлім. Даяшылар қызмет көрсететін асхана				
1	Ас ішетін зал	1 отыратын орынға	1,8	
2	Асхананың өндірістік цехы, қосалқы, қойма және әкімшілік-тұрмыстық үй-жайы: 50 орын/200 ас	1 отыратын орынға	4,04	
	100 орын/400 ас	1 орынға	2,87	
	150 орын/600 ас	1 отыратын орынға	2,33	
	200 орын/800 ас	1 отыратын орынға	2,21	
	250 орын/1000 ас	1 отыратын орынға	2,14	
3	Гардеробы, қолжуғышы мен дәретханасы бар вестибюль	1 отыратын орынға	0,50	Дәретханада 60 отыратын орынға бір унитаз және бір писсуар, шлюзде – төрт унитазға бір қолжуғыш, бірақ кемінде біреу көзделеді

6-кіші бөлім. Сарбаздар шайханасы				
1	Буфеті бар сауда залы	1 отыратын орынға	1,5	Шайхана казармалық аймақ жеке құрамының 1000 адамына 80 орын есебінен жабдықталады (құрылады)
2	Үстел ойындарына, газет пен журнал оқуға арналған үй-жай	1 отыратын орынға	0,40	
3	Қосалқы үй-жай (дайындауға дейінгі, ыдыс жуу, қойма)	залдағы 1 орынға	1,0	
4	Меңгеруші мен персонал бөлмесі	бөлме	9,0	
5	Тәуліктік наряд бөлмесі	бөлме	6,0	
6	Азық-түлікті қабылдау бөлмесі	бөлме	18,0	
7	Гардеробы, қолжуғышы мен дәретханасы бар вестибюль	1 отыратын орынға	0,3	
*әскери оқу орнының курсанттары, оқу-жаттығу құрамасы мен бөлімінің техниктері үшін шайхана көрсетілген пәтерге орналастыру нормалары бойынша жабдықталады (құрылады)				
7-кіші бөлім. Сарбаздар дүкені				
1	Сарбаздардың аралас тауарлар дүкені	үй-жай	45,0	Сарбаздар дүкеніндегі сауда орнының саны казармалық аймақ жеке құрамының 1000 адамына екі орын есебінен қабылданады
4-бөлім. Жоғары әскери оқу орнының ғимараттары				
	Оқу ғимараты мен құрылысжайының оқу-зертханалық ауданы (жалпы), ауыспалы құрамның есептік саны: 2000 адамға дейін	1 адамға	12,0	Ауыспалы құрамның есептік санымен қабылданады: біржолғы қабылдау санын есепке алмай, күндізгі бөлімше курсанттары (тыңдаушылары) – 100%

1	2000-нан 4000 адамға дейін	1 адамға	11,6	Күндізгі бөлімшенің адъюнкттері – 100%
	4000-нан 6000 адамға дейін	1 адамға	11,2	Шетел армиясының әскери қызметшілері: күндізгі бөлімше – 100%
	Жалпы саннан: 500 орынға дәрісхана	1 орынға	0,90	Қайта даярлау және біліктілігін арттыру курсының тыңдаушылары – 100% Сырттай оқитын курсанттар, тыңдаушылар және адъюнкттер – 30%
	400 орынға дәрісхана	1 орынға	1,0	
	300-200 орынға дәрісхана	1 орынға	1,1	
	150 орынға дәрісхана	1 орынға	1,2	
	100 орынға дәрісхана	1 орынға	1,3	
	75-50 орынға дәрісхана	1 орынға	1,5	
	25 орынға дәрісхана	1 орынға	2,2	
	Кері байланысы бар 50-100 орынға дәрісхана (2 орынды үстелі бар)	1 орынға	1,8	
	Оқытатын және бақылаушы машинасы бар 12-25 орынға дәрісхана	1 орынға	3,0	
	Дәріс оқу дәрісханасы жанындағы препараторлық: физикалық дәрісхана жанынан 500-400 орынға 300-200 орынға	1 орынға 1 орынға	144,0 108,0	
	химиялық дәрісхана жанынан 300-200 орынға	кабинет	72,0	
	жоғары математика, сызба геометриясы, материал кедергісі және басқа да пән			

	бойынша сабаққа арналған дәрісхана жанынан орын саны : 300 – 200 орын 150 – 100 орын	кабинет кабинет	72,0 36,0	
	Орналастырылатын жабдыққа және арналуына байланысты оқу кабинеті	1 орынға	2,2	Технологиялық және оқу-жаттығу жабдығын орнату үшін қажетті аудан оны орнату, көрсету және қызмет көрсету үшін қажетті ауданды ескеріп айқындалады
	25 орынға курстық, дипломдық жобалау залы, сызу залы	1 орынға	3,6	
	Курстық және дипломдық жобалаудың сызу залы жанындағы мұрағат	1 залға	9,0	
	Сызу залы жанындағы модельдеу бөлмесі	1 залға	18,0	
	Бағдарламаланған оқытудың техникалық құралдары бар арнайы оқу кабинеті : оқытатын және бақылаушы машина сыныбы	1 орынға	2,2	
	кері байланысы бар оқытатын және бақылаушы машина сыныбы	1 орынға	3,0	
	Есептеу техникасы кабинеті: үстелдегі есептеу машиналары кабинеті	1 орынға	3,0	
	есептеу машинасына	1 орынға	7,5	Орын саны оқу жоспарларына және жоғары әскери оқу орны курсанттарының (тыңдаушыларының)

	арналған зал (машина түріне байланысты)			санына сәйкес есептеледі
	деректерді дайындау кабинеті	кабинет	54,0	
	бағдарламалау кабинеті	1 орынға	2,2	
	есептеу техникасы бойынша консультация беру кабинеті	кабинет	36,0	
	Зертханашылар бөлмесі	кабинет	18,0	
	Шет тілімен айналысу кабинеті: лингафондық	1 орынға	3,0	
	фонозал	1 орынға	1,8	
	препараторлық	кабинет	18,0	
	дыбыс жазу студиясы мен аппараттығы	кабинет	36,0	
2	Спорт залы: әмбебап үлкен зал (42x24); Гимнастика және спорттық ойындар үшін әмбебап орташа зал (36x18) Күрес, бокс, сайыс және басқалар үшін әмбебап мамандандырылған зал (24x15)	зал зал зал	1080 648 360	Ауыспалы құрамның есептік саны 4000-нан астам адам болғанда Бір зал ауыспалы құрамның есептік санына 1000 адам Ауыспалы құрамның есептік саны 4000-нан астам адам болғанда
3	Факультет пен кафедра үй-жайы: факультет бастығының кабинеті	кабинет	24,0	Кафедрада оқытушылар бөлмесі оқытушылардың 100% штат санына құрылады
	Факультет бастығы орынбасарының курс бастығының, кафедра бастығының кабинеті	кабинет	18,0	
	факультеттің қоғамдық ұйымдарының үй-жайы	бөлме	18,0	

	кафедрадағы оқытушылар бөлмесі	1 адамға	5,0	
	факультеттегі оқытушылар бөлмесі	1 адамға	2,0	Факультетте оқытушылар бөлмесі оқытушылардың 50 % штат санына құрылады
	кафедраның әдістемелік кабинеті	бөлме	54,0	
4	Оқу кітапханасы: кітап сақтау орны негізгі сақтау – қордың 70 %-ы	1 мың сақтау бірлігіне	2,5	Бір келушіге оқу кітапханасы сақтау қорының көлемін жоғары әскери оқу орнының бейініне (техникалық, гуманитарлық) байланысты қабылдау керек: техникалық – 100 бірлік гуманитарлық – 125 бірлік
	ықшам сақтау – қордың 20 %-ы	1 мың сақтау бірлігіне	1,25	
	ашық қол жеткізу – қордың 10 %-ы	1 адамға	5,0	
	қызметкерлер үшін қызметтік аудан	1 адамға	4,0	
	қызметтік-өндірістік үй-жай	1 мың сақтау бірлігіне	3,0	
	оқу залы оқу-жаттығу бөлімшесі	1 адамға	2,4	Оқырмандар орнының саны келуші санына және жоғары әскери оқу орнының бейініне (техникалық, гуманитарлық) байланысты қабылданады:
	ғылыми бөлімше	1 адамға	3,0	- техникалық - 12% - гуманитарлық – 15 -20%
	Абонемент оқырмандар ауданы	1 адамға	1,8	
	қызметкерлер ауданы	1 адамға	5,0	
5	Карталарды сақтау үй-жайы	1 адамға	0,05	

6	Карталарды желімдеу үй-жайы	1 адамға	5,0	
7	Акт залы	залдағы 1 отыратын орынға	0,8	Ауыспалы құрамның есептік санына байланысты акт залындағы отыратын орын саны мынадай болып қабылданады: 2000-нан аз адамға – 700 орын; 2000-нан 4000 адамға дейін – 900 орын
8	Фойе-би залы	1 отыратын орынға	0,6	
9	Клуб үй-жайы	1 адамға	5,0	Үй-жай ауыспалы құрамның кемінде 70%-ы
10	Ғылыми кеңес залы – ауыспалы құрамның есептік санына байланысты: 5000 адамға дейін 5000 адамнан артық	зал зал	72,0 90,0	
11	Қызметтік ғимарат пен үй-жайдың жалпы ауданы (басқарма, әкімшілік-шаруашылық қызмет, құжаттаманы көбейту бөлімі және т.б.) ауыспалы құрамның есептік санына байланысты мыналардан аспауға тиіс: 1000-нан аз адам 1000-нан 2000-ға дейін адам 2000-нан 4000-ға дейін адам 4000-нан 6000-ға дейін	1 адамға	1,0 0,8 0,7 0,6	Арнайы жабдығы бар баспахана, фотозертхана, есептеу орталығы және басқа да үй-жай үшін қажетті аудан технологиялық жоба, сондай-ақ тұтынушы зауыттың талаптары негізінде айқындалады
5-бөлім. Әскери бөлім мен оқу-жаттығу орталығының оқу ғимараттары мен сыныптары				
1	100 орынға дәріс оқитын дәрісхана	1 адамға	1,3	Оқу ғимараты мен сыныбының есебі бір уақытта

2	Арнайы жабдықты талап етпейтін сабақты өткізу сыныбы, 25-30 орынға	1 адамға	1,5	мерзімді қызмет жеке құрамы штат санының 1/3 қамтуға жүргізіледі. Сабақты бір ауысымда күніне 6 сағаттан аптасына 5 оқу күні есебінен жоспарлау керек. Полктен (жеке батальоннан) бастап оқу корпусы жабдықталады (құрылады)
3	Арнайы оқу сыныбы, зерхана, технологиялық жабдығы, ірі габаритті техникасы немесе тренажеры бар оқу шеберханасы	1 адамға	3,0	Арнайы оқу сыныбының көлемі техниканы және жабдықты жасаушы зауыттың техникалық паспортына сәйкес монтаждау, көрсету үшін қажетті ауданды ескеріп есептеледі
4	Оқытушылар бөлмесі	бөлме	18,0	
5	Оқу корпусы бойынша кезекшінің бөлмесі	бөлме	12,0	
6	Оқу корпусы бастығының бөлмесі	бөлме	12,0	
7	Көрнекі құралдарды сақтау бөлмесі	бөлме	10,0	Әрбір қабатта көзделеді
8	Кітапхана (кітапты сақтау орны)	сақтаудың1 мың бірлігіне	2,5	
9	Жинау құрал-жабдығына арналған үй-жай	бөлме	2,0	
10	Дәретхана	үй-жай	жалпы ауданнан 20 %	40 адамға бір унитаз және бір писсуар
6-бөлім. Әскери клуб				
1-кіші бөлім. Көрермендер бөлігі				
1	Көрермен залы	көрермен залындағы 1 орынға	0,65	

2	Буфеттік тұғыры бар фойе	1 адамға	0,4	
3	Бұқаралық іс-шаралар үшін фойе-зал	1 адамға	0,6	
4	Фойе-вестибюль	клубқа 1 келушіге	0,45	
2-кіші бөлім. Клуб бөлігі				
1	Әскери бөлімнің музейі (қосалқы үй-жайды қоса алғанда)	1 адамға	3,75	
2	Кітапхана: кітап беретін кафедра орны	1 адамға	5,0	
	әдебиетті өңдейтін қызметкердің орны	1 адамға	6,0	
	ашық қолжетімді қор (жалпы қордың 80 %-ы)	1 мың сақтау бірлігіне	4,5	
	жабық қолжетімді қор (жалпы қордың 20%-ы)	1 мың сақтау бірлігіне	2,5	
	оқу залы	1 оқырман орнына	1,4	
3	Үйірме жұмысының бөлмесі: қызығушылық бойынша хор	1 адамға	1,4	
	әмбебап мақсаттағы, театр-драмалық, бейнелеу өнері, кино-, фототехникалық	1 адамға	2,0	
	оркестр, асүй жабдығымен тұрмыс мәдениеті (үй шаруашылығын жүргізу)	1 адамға	2,5	
	би, цирк, қолөнер және кәсіп	1 адамға	5,0	
4	Эстрадасы бар би залы	1 адамға	1,1	
5	Клуб үй-жайы	1 адамға	5,0	Ауыспалы құрамның кемінде 70 %-ы

6	Мәдени-демалыс орталығы	1 адамға	5,0	Ауыспалы құрамның кемінде 70 %-ы
3-кіші бөлім. Қызметтік-тұрмыстық үй-жай				
1	Фойе-вестибюль	1 адамға	0,45	
2	Клуб бастығының кабинеті	бөлме	15,0	
3	Әкімшілік және қызмет көрсетуші персоналдың үй-жайы	1 адамға	0,03	Ауданы кемінде 10 м2 бөлме
4	Кезекші әкімшінің үй-жайы	бөлме	6,0	
5	Клуб белсенділерінің үй-жайы, әдістемелік кабинет	1 адамға	0,02	Ауданы кемінде 18 м2 бөлме
6	Шаруашылық қойма	1 адамға	0,02	
7	Дәретхана	1 адамға	0,07	Дәретханада: 150 ер адамға бір унитаз, екі писсуар және 75 әйелге бір унитаз, шлюзде 100 адамға 1 қолжуғыш, бірақ кемінде біреу көзделеді
7-бөлім. Қарауыл үй-жайы				
1	Қарауыл жеке құрамының ортақ бөлмесі	сергек ауысымның 1 адамына	2,6	
2	Қарауылдың демалатын ауысымының бөлмесі	демалатын ауысымның 1 адамына	5,0	Қарауылдың жеке құрамы үшін ортақ бөлменің есігімен жалғануға тиіс
3	Қарауыл бастығының және оның көмекшісінің бөлмесі	бөлме	16,0	Қарауылдың жеке құрамы үшін ортақ бөлменің шынылы есігімен жалғануға тиіс
4	Техникалық күзет (бекет) құралдары бойынша қарауыл бастығының көмекшісі (оператор) үшін пульт-бөлме	бөлме	10,0	Қарауыл бастығының бөлмесінен аппаратура пульті көрінуге тиіс
				Бекет саны бестен аспайтын қарауыл

5	Асхана	1 адамға	1,2	үшін көзделеді. Орын саны қарауыл құрамының 2/3 есебінен қабылданады
6	Қаруды және аяқ киімді тазалау орны (бөлмесі)	3 бекет 5 бекет 10 бекет	6,0 8,0 15,0	
7	Темекі шегуге арналған орын (бөлме)	3 бекет 5 бекет 10 бекет	5,0 8,0 10,0	
8	Киім-кешек пен бекеттік киімді кептіру орны	3 бекет 5 бекет 10 бекет	2,0 5,0 8,0	
9	Жуынуға арналған орын (бөлме)			10 адамға бір унитаз , бір писсуар, бір қолжуғыш
10	Тұрмыстық бұрыш	бөлме	1,5	
11	Душ кабинасы			10 адамға бір шүмек (душ торы) есебінен душ бөлмесі
12	Отын қоймасы	бөлме	6,0	
13	Қарауылдық итті ұстауға арналған вольер	1 қызметтік итке	7,5	
14	Қойма	3 бекет 5 бекет 10 бекет	3,0 5,0 8,0	
15	Дәретхана	үй-жай	жалпы ауданнан 20 %	10 адамға бір унитаз , бір писсуар, бір қолжуғыш
8-бөлім. Гауптвахта				
1	Гауптвахта бастығының бөлмесі	бөлме	15,0	
2	Гауптвахта штаттық құрамының жұмысы үшін бөлме	1 адамға	5,0	
3	Гауптвахтада ұсталатын әскери қызметшілерден жауап алу бөлмесі	бөлме	10,0	
4	Сотталған адамдармен кездесу бөлмесі	бөлме	15,0	
5	Тамақты жылыту және дайындау үшін асүй	1 адамға	1,2	

6	Асхана	1 адамға	0,8	
7	Жуыну бөлмесі	1 адамға	0,5	
8	Дәретхана	үй-жай	жалпы ауданнан 20 %	10-12 адамға бір писсуар, бір унитаз
9	Уақытша ұсталған адамдар үшін үй-жай	бөлме	4,0	
10	Қамаққа алынған адамдардың заттарын сақтау қоймасы	1 адамға	0,15	
11	Гауптвахтада ұсталатын әскери қызметшілердің заттарын сақтау үшін стеллажбен (ілгішпен) жабдықталған қойма	1 адамға	0,15	
12	Жалпы камера	1 адамға	3,5	Әскери қызметшілерді, уақытша ұсталған адамдарды, сондай-ақ тергеудегі адамдарды ұстау жеке камерада жүзеге асырылады. Сарбаздар старшиналар мен сержанттардан бөлек ұсталады, ал аға офицерлер кіші офицерлерден бөлек ұсталады
13	Офицерлер үшін жалпы камера	1 адамға	4,0	
14	Әйелдер үшін жалпы камера	1 адамға	4,0	
15	Жеке камера	бөлме	6,0	
9-бөлім. Бақылау-өткізу пункті				
1	Бақылау-өткізу пункті бойынша кезекшінің бөлмесі	бөлме	6,0	
2	Бақылау-өткізу пункті бойынша кезекшінің демалатын бөлмесі	бөлме	6,0	
3	Ішінен берік тиекпен жабылатын қарау көзшесі және турникеті бар екі металл есігі бар өтетін кіреберіс	бөлме	6,0	

4	Келушілер бөлмесі	1 адамға	1,2	4 орынды үстелмен және орындықтармен жабдықталады
5	Құрал-жабдық қоймасы	бөлме	1,0	
6	Қолжуғышы бар дәретхана	үй-жай	жалпы ауданнан 20 %	Бақылау-өткізу пунктіне бір писсуар және бір унитаз
7	Рұқсаттама бюросы			
8	Рұқсаттаманы беру бөлмесі	бөлме	6,0	
9	Рұқсаттама жазуды күтетін адамдар үшін бөлме	1 адамға	0,4	Келушілер бөлмесі болмағанда жабдықталады
10-бөлім. Әскери бөлімнің спорт залы				
1	Спорт залы	1 адамға	7,0	Спорт залында бір уақытта шұғылданатын адамдар санын әскери бөлім жеке құрамының 7-10 %-ы шегінде қабылдау керек. Спорт залының ең аз ауданы кемінде 70 м2 болуға тиіс
11-бөлім. Азық-түлік қызметінің объектілері				
1	Азық-түлік қоймасы	1 тоннаға	1,25	Қойма ауданының нормасы: 1) казармалық аймақ – 0,12 м2/адам 2) тұрғын аймақ – 0,065 м2/адам
2	Көкөніс сақтау орны	1 тоннаға	1,47	Жылына тұтыну нормасы: 1) казармалық аймақ - 65 кг/адам 2) тұрғын аймақ - 144 кг/ адам
3	Тоңазытқыш	1 тоннаға	2,5	Жылына тұтыну нормасы: 1) казармалық аймақ - 15 кг/адам

				2) тұрғын аймақ - 26 кг/адам
12-бөлім. Жалпы мақсаттағы әскери мүлікті сақтау орны				
1	Артиллериялық және авиациялық: қару-жарақ	1 вагонға	30-35	
	оқ-дәрі	1 вагонға	14-18	
2	Автотракторлдың қосалқы бөлшегі, парк-гараж жабдығы, авторезеңке	1 вагонға	20-25	
3	Броньды танк қару-жарағы мен техникасы	1 вагонға	25-30	
4	Заттай мүлік	1 вагонға	35-40	
5	Ветеринариялық мүлік	1 вагонға	25-30	
6	Оптика	1 вагонға	20-25	
7	Доза өлшегіш аспап	1 вагонға	25-30	
8	Инженерлік мүлік	1 вагонға	25-30	
9	Байланыс мүлкі	1 вагонға	26-35	
10	Жанармаймен жабдықтау қызметінің мүлкі	1 вагонға	30-35	
11	Лак және бояу	1 вагонға	25-27	
12	Медициналық-санитариялық мүлік	1 вагонға	3,0	
13	Жиһаз, құрылыс материалы, метиз	1 вагонға	30-40	
14	Шаруашылық мүлкі	1 вагонға	18-25	
15	Азық-түлік	1 вагонға	25-30	
16	Химияға қарсы мүлік	1 вагонға	22-25	
17	Радиотехникалық мүлік	1 вагонға	30-40	
18	Топографиялық мүлік, құрал-сайман мен карта	1 вагонға	50-52	
Мүлікті контейнерде сақтауды ұйымдастырғанда екінші цифр қойма ауданы қажеттілігінің көрсеткіші болып табылады. Ескертпе: Басқа да мүлік түрін, қару мен оқ-дәріні сақтау ауданының нормалары габаритін, салмағын және сақтауға қойылатын арнайы талаптарды ескеріп, көрсетілген нормаларға қатысты белгіленеді.				
13-бөлім. Техника мен қару-жарақ паркі аймағының ғимараты мен құрылысжайы				

1	Автомобильді сақтау орны: 4 орынды жеңіл	1 машина-орынға	13,0	Автомобильді, броньды танк қару-жарағы мен басқа да техниканы сақтау үшін сақтау орны, қалқа немесе ашық алаң көзделеді. Тұрақты парктің барлық сақтау орны жылытылады Қақпаның биіктігі 2 м төмен емес
	5 орынды жеңіл	1 машина-орынға	18,0	
	7 орынды жеңіл	1 машина-орынға	22,0	
	2-2,5 тонналық жүк	1 машина-орынға	23,0	
	4 тонналық жүк	1 машина-орынға	30,0	
	7 тонналық жүк	1 машина-орынға	38,0	
	12 тонналық жүк	1 машина-орынға	48,0	
2	Арнайы дөңгелекті шасси және көп осьті үлкен жүк автомобиль үшін сақтау орны	1 машина-орынға	120,0	
3	Екі осьті тіркеме үшін сақтау орны	1 машина-орынға	16,0	Жылытылады. Қақпаның биіктігі 4,0 м төмен емес
4	Броньды транспортер үшін сақтау орны	1 машина-орынға	50,0	Жылытылады. Қақпаның биіктігі 3,5 м төмен емес
5	Техникалық қызмет көрсету және жөндеу пункті	1 бекетке	150,0	Бекет саны есеппен айқындалады. Орташа есеппен бір бекетке желілік бөлімдегі штаттық техниканың 70-100 бірлігі және оқу бөлімінде пайдаланылатын техниканың 30-40 бірлігі қабылданады
6	Тазалау және жуу пункті	1 бекетке	140,0	Бекет саны есеппен айқындалады. Орташа есеппен бір бекетке штаттық техниканың 20-30 машинасы қабылданады
7	Күнделікті техникалық қызмет көрсету пункті	1 бекетке	75,0	Әдетте, тазалау және жуу пунктінен кейін жабық жылытылатын ғимаратта немесе

				ашық алаңда (қалқасы бар) орналастырылады
8	Аккумулятор орны	1 учаскеге	12,0	Тұрақты парктің аккумулятор орны учаскеге бөлінеді: құрғақ зарядталған аккумулятор батареясын сақтау және жұмыс күйіне келтіру учаскесі; аккумулятор батареясын қабылдау және беру учаскесі
9	Автоброньды танк мүлкі қоймасы	үй-жай	20,0	Ғимаратта қойма ағымдағы жабдықталымдағы мүлікті сақтау, ерекше кезеңге мүлікті (жөндеу жиынтығын) сақтау үшін үй-жай, мүлікті өңдеу және қайта консервациялау үшін, сығылған және сұйытылған газы бар баллонды сақтау үшін үй-жай жабдықталады және бір-бірінен өртке қарсы қабырғамен бөлінеді
10	Лак-бояу химиялық материал қоймасы	1 бірлік техникаға	0,3	Лак-бояу материалының қоймасы негізгі қоймадан бөлек тұрақты парктің басқа ғимаратынан кемінде 10 м қашықтықта жартылай тереңдетілген ғимаратта жабдықталады
				Әскери бөлім паркіне бір ғимарат. Бақылау-техникалық пункті парктен шығатын негізгі (басты) есіктің жанында

11				орналасады және өтпе жолмен біріктірілген ғимараттан, шығатын және кіретін қақпадан тұрады.
	Бақылау-техникалық пункт: Парк бастығының бөлмесі	бөлме	16,0	Бақылау-техникалық пункт бір немесе екі қабатты ғимарат болып табылады. Бақылау-техникалық пункт бастығының үй-жайы бірінші қабатта орналасады және бөлім командирінің қару-жарақ жөніндегі орынбасарымен және парк бойынша кезекшімен телефон және екіжақты тікелей дауыс зорайтқыш байланысымен жабдықталады
	Парк бойынша тәуліктік нарядтың демалатын үй-жайы	бөлме	12,0	Парк бойынша нарядтың демалу үй-жайы бақылау-техникалық пункт ғимаратында басқа үй-жайдан оқшауланған және саны екі-үш адам болатын тәуліктік наряд адамдарының демалу мүмкіндігін қамтамасыз етеді
	Парк бойынша кезекшінің үй-жайы	бөлме	16,0	Парк бойынша кезекшінің үй-жайы бақылау-техникалық пункт ғимаратының бірінші қабатында орналасады және парк аумағын шолуды, парктен машинаның шығуын және кіруін бақылауды қамтамасыз етеді

	Кезекші жүргізушілердің демалатын үй-жайы	1 адамға	3,0	Кезекші құрал жүргізушілерінің үй-жайы бір уақытта үш адамның демалу мүмкіндігін қамтамасыз ететін есеппен бақылау-техникалық пункт ғимаратының бірінші қабатында орналасады. Үй-жайда парк бойынша кезекшімен екіжақты селекторлық байланыс орнатылады. Кезекші құрал жүргізушілерінің үй-жайында құжаттама тақтасы жабдықталады
	Жүргізушілерге нұсқау беру сыныбы	1 адамға	4,0	Бөлме ауданы кемінде 40 м2. Сынып ауданы бір уақытта саны 20-30 адам болатын жеке құраммен сабақ өткізу мүмкіндігін қамтамасыз етеді
12	Санитариялық торап	1 адамға	3,0	Санитариялық торап бақылау-техникалық пункт ғимаратының бірінші қабатында жабдықталады. Ол басқа үй-жайдан оқшауланады. Дәретханамен және қолжуғышпен жабдықталады. Дәретханаға кіру өздігінен жабылатын есігі бар тамбур арқылы жасалады. Дәретханада бақылау-техникалық пунктте бір уақытта болатын

				әскери қызметшілердің (тәуліктік наряд, кезекші құралдың жүргізушілері) барынша көп саны үшін норма есебінен генуя тостақ пен писсуар орнатылады
13	Медициналық тексеру бөлмесі	бөлме	9,0	Жүргізушілерді (механик-жүргізушілерді) медициналық тексеру және парктен шығар алдында және паркке қайтып оралғаннан кейін жол құжаттамасын ресімдеу үшін
14	Қызметтік үй-жай	бөлме	18,0	Қызмет бастықтары мен бөлімше командирлерінің техникалық бөлім мен қару-жарақ жөніндегі орынбасарларының жұмыс істеуі үшін үй-жай
Техникаға жанар-жағармай материалын құю пункті және жанар-жағармай материалының шығыс қоймасы : Тарату колонкасы болжамды есеппен отын түрі бойынша штаттық техниканың 30-40 бірлігіне бір колонка, бірақ отынның әрбір түріне кемінде бір колонка ретінде қабылданады. Резервуар саны және сыйымдылығы машинаның кезекшіліктен кезең-кезеңімен оралуын ескеріп, қару-жарақ пен әскери техниканың 10 тәулікке қажеттілігін сақтауды қамтамасыз етуге тиіс. Бұл ретте жанармайдың әрбір маркасына кемінде бір резервуар бөлінуге тиіс. Техника мен қару-жарақ паркі аймағы тұрмыстық үй-жайының ауданы (дәретхана, душ бөлмесі, гардероб және т.б.) әскери ғимараттың ұқсас үй-жайы үшін аудан нормаларына қатысты есептеледі.				
14-бөлім. Әскери шеберхана				
1	Слесарьлық-қару шеберханасы	1 жұмыс орнына	9,0	
2	Ағаш шеберінің шеберханасы	1 жұмыс орнына	9,0	
3	Заттай мүлікті жөндеу шеберханасы	1 жұмыс орнына	12,0	
4	Химиялық және техникалық мүлікті жөндеу шеберханасы	1 жұмыс орнына	7,0	

5	Байланыс мүлкін және радиотехниканы жөндеу шеберханасы	1 жұмыс орнына	7,0	
6	Артиллерияның материалдық бөлігін жөндеу шеберханасы	1 жұмыс орнына	12,0	
7	Ұста-дәнекерлеу цехы	1 жұмыс орнына	23,0	
15-бөлім. Монша және кір жуу орны				
1	Монша Негізгі үй-жай: гардеробы бар вестибюль	1 орынға	17,0	Моншаның сыйымдылығы әскери қалашықтың тұрғын және казармалық аймағының көлеміне байланысты. 1000 адамға арналған моншадағы орынның есептік саны:
	күту-салқындау бөлмесі (шешіну және киіну)	1 орынға	0,17	казармалық аймақ – 16-18 орын
	жуыну бөлімі	1 орынға	жалпы ауданнан 80 %	
	аралас типті моншадағы душ бөлмесі	1 орынға	3,5	тұрғын аймақ – 5 орын
	бу бөлмесі	1 орынға	8,0	
	кір және таза киім қоймасы	1 орынға	0,16	
	дәретхана	үй-жай	жалпы ауданнан 20 %	Киінетін және шешінетін үй-жайда шлюзде қолжуғышы бар 1 унитазға дәретхана жабдықталады
	Қосалқы үй-жай: шаштараз	1 креслоға	4,5	
	жуу және дезинфекциялау құралының, сондай-ақ жинау	1 орынға		

	құрал-жабдығының қоймасы		0,08	
	қызмет көрсетуші персонал бөлмесі	1 адамға	1,0	
	қосалқы үй-жай	1 адамға	2,0	
2	Механикаландырылған кір жуу орны негізгі цех пен өндірістік бөлімше:	кір жуу орнының өнімділігі 0,5-2,0 т/ауысым болғанда ауысымға 100 кг құрғақ киім		1000 адамға кір жуу нормасы: казармалық аймақ - 500 кг/тәулік тұрғын аймақ - 90 кг/тәулік
	Кір киімді қабылдау, сұрыптау, белгілеу және сақтау цехы	ауысымға 100 кг құрғақ киім	6,0	
	Кір киімді тапсыратын адамдар үшін күту бөлмесі	ауысымға 100 кг құрғақ киім	3,5	
	Кір жуу цехы	ауысымға 100 кг құрғақ киім	15,0	
	Кептіру-үтіктеу цехы	ауысымға 100 кг құрғақ киім	18,0	
	Таза киімді бөлу және сақтау үй-жайы	ауысымға 100 кг құрғақ киім	8,0	
	Таза киімді алатын адамдар үшін күту бөлмесі	ауысымға 100 кг құрғақ киім	2,0	
	Кір жуу машинасы мен құралды жөндеу шеберханасы және қоймасы	ауысымға 100 кг құрғақ киім	5,5	
	Кір жуу орны жанындағы шеберхана мен қосалқы үй-жай: киімді және киім-кешекті жөндеу шеберханасы	ауысымға 100 кг құрғақ киім	40,0	
	Мүлікті химиялық тазарту	ауысымға 100 кг құрғақ киім	50,0	
	Мүлікті бояу	ауысымға 100 кг құрғақ киім	25,0	
	Киім-кешекті үтіктеу және құлақшынды түзету	ауысымға 100 кг құрғақ киім	35,0	

	Тазартылған мүлік қоймасы	ауысымға 100 кг құрғақ киім	40,0	
	Кір мүлік қоймасы	ауысымға 100 кг құрғақ киім	38,0	
3	Заттай мүлікті химиялық тазарту: кір мүлікті қабылдау учаскесі	ауысымға 1 тонна	40,0	
	Кір мүлік қоймасы	ауысымға 1 тонна	50,0	
	Тазарту учаскесі	ауысымға 1 тонна	170,0	
	Желдету камерасы	ауысымға 1 тонна	9,0	
	Таза мүлік қоймасы	ауысымға 1 тонна	50,0	
	Беру учаскесі	ауысымға 1 тонна	15,0	
16-бөлім. Әскери қалашық тұрғын аймағының жеке объектілері және өзге де объектілер				
1	Жатақхана	1 адамға	10,0	Тұрғын аймақ тұрғындары 1000 адам болатын әскери қалашық объектілерінің сыйымдылық нормасы: 100-150 адамға
2	Қонақүй	1 орынға	13,0	5 орын
3	Азық-түлік тауарлары дүкені	1 сауда орнына	45,0	2 сауда орны
4	Клуб немесе офицерлер үйі	1 орынға	5,0	90 орын
5	Қабылдау үйі	ғимарат	400	

17-бөлім. Оқу-жаттығу полигоны

1	Танк айлағының, директрисаның командалық пункті: оқу сыныбы	бөлме	18.8	2 бірлік қарау алаңы
	Қарау алаңы	үй-жай	6,9	
	Басқару пункті	үй-жай	12,1	
3	Штаб: Кабинет Нұсқау беру сыныбы	бөлме бөлме	12,0 40,8	
	Оқу сыныбы	бөлме	12,0	
	Тамбур	бөлме	8,2	
4	Асхана: Ас ішетін зал	бөлме	40,8	
	Тамбур	бөлме	3,4	

	Пісіру бөлімі	бөлме	8,2	
5	Казарма: Жатын бөлме	бөлме	40,8	
	Медициналық пункт	бөлме	6,9	
	Тамбур	бөлме	4,7	
6	Әскери атыс орнының учаскелік пункті, оқ-дәрімен жарақтандырупункті	үй-жай	5,7	

18-бөлім. Медициналық пункт ғимараты

Р/с №	Үй-жай атауы	Өлшем бірлігі	Орын/келуші санымен медициналық пункт үй-жайының ауданы м2			Ескертпе
			5/15	10/30	20/60	
1-кіші бөлім. Стационар						
1	Тексеру бөлмесі	бөлме	-	10,0	10,0	
2	Науқастар үшін санитариялық өткізу бөлмесі	1 блокқа	16,0	22,0	22,0	
3	Науқастардың заттарын уақытша сақтау үй-жайы	бөлме	-	4,0	6,0	
4	2, 3, 4 орынға палата	1 орынға	7,0	7,0	7,0	
5	Инфекциялық науқастар үшін дәретханасы, ваннасы және шлюзі бар 1 орынға жартылай бокс	1 блокқа	22,0	22,0	22,0	
6	Тамбуры бар 1 орынға бокс	1 блокқа	-	-	27,0+ 2,0	
7	Кезекші медициналық мейіргердің бекеті	1 бекетке	-	4,0	4,0	
8	Дәрігердің кабинеті	1 кабинетке	10,0	10,0	10,0	

9	Таңу бөлмесі	бөлме	-	-	22,0	
10	Ем-шара кабинеті	бөлме	12,0	18,0	18,0	
11	Буфет	бөлме	10,0	10,0	15,0	
12	Асхана	бөлме	10,0	10,0	15,0	
13	Палаталарға арналған душы бар ванна бөлмесі	1 блокқа	-	-	10,0	
14	Клизма жасау бөлмесі	бөлме	-	-	8,0	
15	Күндіз болу үй-жайы	үй-жай	-	10,0	12,0	
16	Персонал бөлмесі	бөлме	8,0	8,0	10,0	
17	Несеп жинайтын ыдысты жуу, стерильдеу, клеенканы, жинау заттарын жуу және кептіру үй-жайы	бөлме	-	8,0	8,0	
18	Кір киімді сақтау үй-жайы	бөлме	2,0	4,0	4,0	
19	Таза киімді сақтау үй-жайы (қоймасы)	бөлме	2,0	2,0	4,0	
20	Инфекциялы киімді және төсек-орын жабдығын сақтау үй-жайы (қоймасы)	бөлме	-	4,0	6,0	
21	Науқастар үшін дәретхана	1 блокқа	3,0	3,0	3,0	
22	Персонал үшін дәретхана	1 блокқа	3,0	3,0	3,0	
2-кіші бөлім. Дәріханасы бар амбулатория						
23	Гардероб және тіркеу	үй-жай	8,0	9,0		

	орны бар вестибюль, күту орны				18,0	
24	Дәрігердің кабинеті	бөлме	-	-	12,0	
25	Бастықтың кабинеті (дәрігердің кабинеті)	бөлме	12,0	12,0	12,0	
26	Ем-шара кабинеті	бөлме	18,0	18,0	18,0	
27	Таңу бөлмесі	бөлме	22,0	22,0	22,0	
28	Іріңді таңу бөлмесі	бөлме	-	22,0	22,0	
29	Хирургтің кабинеті	бөлме	-	18,0	18,0	
30	Стоматологиялық (терапевтік және хирургиялық) кабинет	1 кабинетке	14,0	14+14	14+14	
31	Физиотерапевтік кабинет	1 кабинетке	15,0	18,0	36,0	
32	Электрокардиография кабинеті	1 кабинетке	16,0	18,0	24,0	
33	Амбулатория және стационар үшін зертхана	1 блокқа	15,0	18,0	24,0	
34	Персонал бөлмесі	бөлме	-	8,0	10,0	
35	Дәріхана	1 блокқа	52,0	59,0	67,0	
36	Кезекші дәрігердің кабинеті	бөлме	-	12,0	12,0	
37	Шешіну және фотобөлмесі бар флюорография кабинеті	1 блокқа	36,0	36,0	36,0	
38	Асқазан секрециясы зертханасы	бөлме	-	10,0	10,0	
39	Далалық киім-кешек					

	пен мүлікті сақтау үй-жайы	бөлме	8,0	8,0	10,0	
40	Жинау заттарын сақтау үй-жайы	бөлме	4,0	4,0	4,0	
41	Науқастар мен персонал үшін жеке дәретхана	1 блокқа	3,0	3,0	3,0	

Жеке медициналық батальон, лазарет, госпиталь, емхана, санитариялық-эпидемиологиялық бөлімше мен мекеме құрамын және үй-жайының ауданын бекітілген штатқа және жобалау нормаларына сәйкес қабылдау керек.

Үй-жайдың биіктігі жабынның шығыңқы конструкциясын есепке алмай, таза еден мен төбеден белгілердің айырмашылығымен айқындалады (ҚР ҚЖ 3.02-101-2012).

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК